

Literatura

Humpola, D. 2023: *Hodonice - Druhý měrný odběr v závodě SGA Hodonice*. Rkp. nálezové zprávy, č. j. M-TX-202300593 [cit. 2024-02-15].
Uloženo: Archiv nálezových zpráv Archeologického ústavu AV ČR, Brno, v. v. i. Dostupné také z: Digitální archiv Archeologické mapy České republiky <https://digiarchiv.aiscr.cz/id/M-TX-202300593>.

Summary

In 2023, a rescue archaeological excavation carried out in 'U Pískovny' field (Hodonice cadastral area, Znojmo District) yielded two subsurface features from an extensive settlement area of the Věteřov group.

David Humpola

Horní Moštěnice (okr. Přerov)

„Opleta“.

Starší doba bronzová. Sídliště. Plošný odkryv. Záchranný výzkum.
Uložení nálezu: Archeologické centrum Olomouc, p. o.

Lokalizace: WGS-84: 49.4112694N, 17.4428208E; 49.4112625N, 17.4425636E; 49.4090983N, 17.4432394E; 49.4091472N, 17.4434861E

Záchranný archeologický výzkum byl zapříčiněn výstavbou dálnice D1 v úseku Říkovice-Přerov, kde v průběhu skrývky nadložních vrstev bylo v km 77.5–77.8 rozpoznáno narušení archeologických situací. V průběhu měsíců března až srpna roku 2023 byly prozkoumány čtyři kulturní vrstvy a dva zahloubené objekty. Kulturní vrstvy byly na skryté ploše rozpoznány díky barvě odlišné od podloží a také na povrchu viditelným kamenům, zlomkům mazanice i keramiky. Vrstvy byly zkoumány ve čtvercové síti, rozčleněné na samostatnou řadu A (čtverce 1–125, zde byl zkoumán kontext 0105), řadu B (čtverce 126–175, zde byl zkoumán kontext 0106) a řadu C (čtverce 176–225, zde byl zkoumán kontext 0109). Původním záměrem bylo prozkoumat čtverce v šachovnicovitěm systému. Bohužel, vztlínání spodní vody neumožnilo některé čtverce prozkoumat v úplnosti. V měsíci srpnu byly četné dešťové srážky přívalového charakteru, kvůli nimž se držela srážková voda na zkoumané ploše, a proto nebylo ani možné zahájit výzkum některých čtverců. Kulturní vrstva (kontext 0110) byla také zkoumána mimo čtverce v ploše sondy 1. Zkoumané kontexty 0105, 0106, 0109, 0110 měly obdobný charakter jílovité hlíny, ale jejich barevnost kolísala od tmavě černé přes tmavě černošedou až po středně šedohnědou. V terénu ovšem nešlo rozeznat jejich přesné hranice a tedy ani vzájemné stratigrafické vztahy. Zkoumanou plochu a archeologické situace narušovala v minulosti položená meliorace. Získaný movitý materiál není ještě zpracován, předběžná datace zkoumaných kontextů na základě keramických zlomků je vročena do starší doby bronzové. Výzkum odkryl také keramické zlomky z období středověku a novověku.

Literatura

Neuvedeno.

Summary

An Early Bronze Age settlement was examined during a rescue excavation conducted in 'Opleta' field (Horní Moštěnice cadastral area, Přerov District).

Jakub Vrána

Charváty (okr. Olomouc)

Čertoryje; „Nad Oborou“.

Starší doba bronzová. Depot. Průzkum detektorem kovu.
Uložení nálezu: Vlastivědné muzeum v Olomouci.

Lokalizace: WGS-84: 49.5043822N, 17.2590481E

V roce 2022 byl pomocí detektoru kovů nalezen rozoraný hromadný nález bronzových předmětů. Depot pochází z pole jižně od Čertoryjí v trati „Nad Oborou“. Jednotlivé artefakty s největší pravděpodobností rozvláčela zemědělská technika, a proto není známo původní místo jejich uložení. Některé kusy jsou navíc deformované nebo rozlomené na dvě části. Celkem se podařilo vyzvednout 33 hřiven / nákrčníkových hřiven (celých a zlomků) a šest bronzových seker s okrajovými lištami. Bronzové hřivny / nákrčníkové hřivny svým provedením odpovídají starobronzovým nálezům (srov. Ondráček 1958). Také sekery s postranními lištami můžeme klást do starší doby bronzové. Celý nález je možné datovat do její pokročilé fáze (BA2). Z výše uvedené kolekce nálezů se poněkud vymyká jedna plochá měděná sekera, kterou je možno zařadit do pozdní doby kamenné. Avšak její spojitost s hromadným nálezem je sporná.

Doklady osídlení ze starší doby bronzové registrujeme v blízkosti nově objeveného depotu již několik desetiletí. Nedaleko kaple sv. Rozálie bylo na počátku 50. let 20. století zjištěno pohřebiště únětické kultury, přičemž další hroby pak v 60. letech prozkoumala Z. Trňáčková v areálu zemědělského družstva (Trňáčková 1968). To se nachází jižně od popisovaného hromadného nálezu. Dále trojici únětických hrobů protнула výkopová rýha pro plynovod v 80. letech 20. století (Vránová 2016, 57–58, zde další literatura). Při letecké prospekci došlo ve stejné trati ke zjištění oválného příkopového areálu. V superpozici s příkopem se nacházely mladší kruhové objekty. Bližší zařazení uvedeného příkopového areálu zatím není stanoveno (srov. Kalábek 2021, 83).

Nově získaný depot hřiven a seker z trati „Pod Oborou“ doplňuje naše aktuální poznatky o osídlení ve starší době bronzové na katastru Charváty, odkud registrujeme hromadný nález hřiven z polohy „Za Silnicí“ (srov. Peška, Kalábek 2013). Dále je odtud známo několik sídlištních lokalit a pohřebiště nitranské kultury z Drahalova (srov. Vránová 2007, 64; Peška, Kalábek 2013, 41; Johančík 2023, 231).

Literatura

Johančík, R. 2023: Charváty (okr. Olomouc). *Přehled výzkumů* 64(1), 231.

Kalábek, M. 2021: Letecká prospekce střední Moravy. *Studia archaeologica Brunensia* 26(2), 77–98.

Ondráček, J. 1958: Depot z Prušánek a únětické hřivny na Moravě. *Pravěk východní Moravy* I, 17–47.

Peška, J., Kalábek, M. 2013: Hromadný nález hřiven/nákrčníkových hřiven ze starší doby bronzové na katastru obce Charváty u Olomouce. In: M. Bém, J. Peška (eds.): *Ročenka 2012*. Olomouc: Archeologické centrum Olomouc, 41–60.

Trňáčková, Z. 1968: Únětické hroby z Bolelouce, okres Olomouc. *Archeologické rozhledy* XX(2), 152–156.

Vránová, V. 2007: Archeologické nálezy a lokality na katastru Charvát, Drahalova a Čertoryjí. *Střední Morava* 24, 63–79.

Vránová, V. 2016: Archeologické nálezy a lokality na katastru Dub nad Moravou, Bolelouce a Tučap. *Střední Morava* 41, 54–69.

Summary

In 2022, a ploughed-up bronze hoard from the Early Bronze Age was discovered in 'Nad Oborou' field (Charváty cadastral area, Olomouc District). The hoard consists of 33 ring ingots/neck rings